

Мех Е. А., здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Науковий керівник: Цигановська Н. В., завідувач кафедри
Харківська державна академія культури, м. Харків, Україна

ВПЛИВ ГРИ НА УДАРНИХ ІНСТРУМЕНТАХ НА РІВЕНЬ РОЗВИТКУ КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ МУЗИКОЮ

Анотація. На підставі аналізу наукової та методичної літератури вивчити вплив гри на ударних інструментах на рівень розвитку координаційних здібностей у здобувачів вищої освіти, які займаються музикою. Даний вид музиціювання сприяє поліпшенню розвитку здатності до диференціювання просторових, часових і силових параметрів рухів, здатності до збереження рівноваги, здатності до орієнтування у просторі, здатності до відчуття ритму, здатності до довільного розслаблення м'язів та координованості рухів у зазначеного контингенту.

Ключові слова: гра, здобувачі вищої освіти, координаційні здібності, музика, ударні інструменти.

Вступ. У фаховій мистецькій освіті роль музичних інструментів є апріорі досить значущою. Підготовка професійних музикантів-професіоналів обов'язково передбачає оволодіння музичними інструментами, зокрема ударними інструментами [1].

За даними Г. О. Рало [5], професійне навчання гри на ударних інструментах в Україні бере свій початок зі створення спеціальних класів ударних інструментів у музичних закладах освіти.

Клас ударних інструментів різноманітний і включає в себе декілька інструментів – робота над поставою є ключовим напрямом та завданням протягом всього терміну навчання (відпрацювання ігрових рухів, формування самоконтролю над м'язовими відчуттями, розвиток координації рухів, розміщення пальців на паличці, робота над «замком», гра різних ритмічних вправ для розвитку техніки, як на малому барабані так і на ксилофоні, маримбі, вібрафоні та ударній установці) [6].

За визначенням Т. Ю. Круцевич, Н. Є. Пангелової, О. Д. Кривчикової [3], координаційні здібності – це здатність людини раціонально узгоджувати рухи ланок тіла при вирішенні конкретних рухових завдань.

Координаційні здібності дуже різноманітні та специфічні. За особливостями прояву, критеріями оцінки і факторами, що їх обумовлюють виділяють такі, відносно самостійні їх види: точність в управлінні просторовими, часовими та силовими параметрами рухів, здатність до збереження рівноваги, здатність до відчуття ритму, здатність

II Всеукраїнська науково-практична конференція
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, СПОРТУ, ЗДОРОВОГО СПОСОБУ
ТА ЯКОСТІ ЖИТТЯ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ»

до орієнтування у просторі, здатність до довільного розслаблення м'язів та координованість рухів [2].

Музика та музичне виконавство завжди відігравали важливу роль у житті людини, впливаючи на її фізичне та психічне здоров'я, в розвитку індивідуальних здібностей та когнітивних функцій. Особливо це стосується виконавців, які грають на ударних інструментах, де велике значення має не лише музична майстерність, а й високий рівень розвитку координаційних здібностей.

Дослідження впливу гри на ударних інструментах на рівень розвитку координаційних здібностей у студентської молоді, яка займається музикою, є важливим для оптимізації методів навчання музики та розвитку музичних навичок. Особливо це актуально для здобувачів вищої освіти, які обирають музику як своє хобі або професійну сферу.

Мета дослідження: вивчити вплив гри на ударних інструментах на рівень розвитку координаційних здібностей у здобувачів вищої освіти, які займаються музикою.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення наукової та методичної літератури.

Виклад основного матеріалу дослідження. Гра на ударних інструментах сприяє підвищенню рівня розвитку різних проявів координаційних здібностей:

1. Здатності до диференціювання просторових, часових та силових параметрів рухів. Гра на ударних інструментах вимагає точного контролю над рухами для вироблення різних звуків. Це сприяє розвитку точності та диференціації рухів.

2. Здатності до збереження статичної та динамічної рівноваги. Гра на ударних інструментах вимагає високого рівня розвитку рівноваги для ефективного виконання. Зазначене сприяє розвитку статичної та динамічної рівноваги.

3. Здатності до орієнтація у просторі. Гра на ударних інструментах сприяє розвитку здатності до орієнтування у просторі через потребу в точності та спрямованості рухів.

4. Здатності до відчуття ритму: Гра на ударних інструментах допомагає розвивати відчуття ритму засобом виконання музичних композицій та узгодження звуків.

5. Здатності до довільного розслаблення м'язів. Гра на ударних інструментах може сприяти вивченню технік розслаблення м'язів, що є важливим для уникнення напруги під час гри.

6. Координованості рухів. Гра на ударних інструментах сприяє розвитку координованості рухів, оскільки для неї необхідно узгоджувати рухи ланок тіла при вирішенні конкретних завдань.

Висновки. Гра на ударних інструментах позитивно впливає на рівень розвитку координаційних здібностей у здобувачів вищої освіти, які займаються музикою. Даний вид музикування сприяє поліпшенню розвитку здатності до

II Всеукраїнська науково-практична конференція
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, СПОРТУ, ЗДОРОВОГО СПОСОБУ
ТА ЯКОСТІ ЖИТТЯ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ»

диференціювання просторових, часових і силових параметрів рухів, здатності до збереження рівноваги, здатності до орієнтування у просторі, здатності до відчуття ритму, здатності до довільного розслаблення м'язів та координованості рухів у зазначеного контингенту.

Перспективи подальших досліджень полягають у проведенні порівняльного аналізу рівня розвитку координаційних здібностей у здобувачів вищої освіти з різним стажем гри на ударних інструментах з метою встановлення як саме музичний досвід впливає на розвиток координаційних здібностей.

Список використаної літератури

1. Ван Ч. Музично-шумові інструменти в сучасній мистецькій освіті. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. 2020. Вип. 3 (132). С. 190–197.
2. Гразирів І. Д., Олексієнко Я. І., Петришин Ю. В. Фізичне виховання. Теоретичний курс для студентів ВНЗне профільних напрямів підготовки : навч. посіб. Черкаси, «Вертикаль», видавець Кандич С. Г., 2014. 204 с.
3. Круцевич Т. Ю., Пангелова Н. Є., Кривчикова О. Д. Теорія і методика фізичного виховання : підруч. : у 2 т. 3-тє вид., без змін. Київ : Олімпійська література, 2018. Т. 1. 384 с.
4. Масляк І. П., Мамешина М. А. Теорія та методика фізичного виховання : навч. посіб. перероб. Харків : ХДАФК, 2018. 180 с.
5. Рало Г. О. Початки навчання гри на ударних інструментах у спеціальних музичних закладах Одеси в ХІХ столітті. *Південноукраїнські мистецькі студії. Актуальні проблеми мистецької педагогіки*. 2023. Вип. 1 (2). С. 33–40.
6. Типова навчальна програма з навчальної дисципліни «Ударні інструменти» елементарного підрівня початкової мистецької освіти / укладачі : Є. І. Дудник, В. М. Зінченко. Київ : Державний науково-методичний центр змісту культурно-мистецької освіти, 2020. 32 с.